

EKSAMENSOPPGAVE

JUS1111 – Privatrett I

Dato: 6. juni 2019

Tid: Kl. 09:00 – 15:00

Del 1: Praktikum (Antatt tidsbruk fire timer)

Petra Ås arbeidet i forretningen Fyr&Flamme, som solgte peisovner. I butikklokalet var det mange ulike utstillingsmodeller, slik at kundene kunne ta peisovnene nærmere i øyesyn før de bestemte seg for hvilken type de ville kjøpe. Dessuten ble alltid én av ovnene brukt som varmekilde på kalde dager. Petra varierte hvilken ovn hun fyrte i, slik at ingen av utstillingsmodellene skulle bære preg av bruk. Denne lørdagen var det ekstra kaldt vintervær, og Petra hadde fyrte hardt i den ene av peisovnene hele dagen. Rett før stengetid kom en småbarnsfamilie inn i butikken. Petra likte verken kunder som kom så tett på stengetid eller å ha bråkete unger i butikken. Likevel hjalp hun foreldrene som best hun kunne, og sa heller ingenting da de tre barna, Knut, Per og Marte, begynte å leke gjemsel i butikken hennes. Fordelen var at foreldrene da kunne konsentrere seg om kjøp av ovn, og det var da enda noe, tenkte hun.

Idet Petra og foreldrene slutførte handelen i kassen ved utgangspartiet, hørtes et skrik fra bakerst i butikklokalet. Marte, som var to år, hadde i ivrig lek plassert begge hendene på glassdørene til den peisovnen som Petra fyrte i. Peisbålet i ovnen hadde vært i ferd med å slukne, og nå var det bare glør igjen. Marte fikk alvorlige brannskader, og det ble konstatert varig nedsatt funksjonsevne i begge hender.

På vegne av Marte krevde foreldrene erstatning fra Fyr&Flamme, både etter reglene om arbeidsgiveransvar og etter reglene om ulovfestet objektivt ansvar. Fyr&Flamme bestred erstatningsansvar. Ås og foreldrene var enige om at andre ansvarsgrunnlag ikke var aktuelle.

Når det gjaldt arbeidsgiveransvar, anførte foreldrene at Petra hadde opptrådt uaktsomt når hun hadde fyrt hardt i ovnen uten å sikre ovnen med en barnegrind eller tydelig skiltet at ovnen var varm. Fyr&Flamme var en forretning som måtte regne med å ha mange barnefamilier som kunder. Det var derfor uforsvarlig å fyre hardt i en peisovn plassert helt bakerst i lokalet. Foreldres forutsetninger for tilsyn med egne barn ble slik mye dårligere enn dersom Petra hadde valgt å fyre opp en ovn i området ved kassene. Når det ikke lenger var synbar flamme, hadde barn heller ingen forutsetninger for å forstå at ovnen var varm. Foreldrene viste dessuten til at selv om Petra ikke hadde informert dem om den varme ovnen da de ankom, hadde butikken i etterkant av ulykken valgt å sette opp et stort varselskilt ved inngangspartiet som advarte mot varme ovner. Det var heller ikke førstehjelpsutstyr i butikken, til tross for at en peisbutikk måtte være kjent med faren for brannskader når butikkens egne ovner ble fyrt i. Marte hadde derfor ikke fått adekvat førstehjelp før ambulansene var kommet til stedet.

Fyr&Flamme bestred at Petra hadde opptrådt uaktsomt. Peisforretningen var ikke et sted for barnefamilier, og foreldrene kunne ikke forvente at forretningen var spesielt tilrettelagt for barn, ei heller at butikken hadde førstehjelpsutstyr. Riktignok hadde peisovnen vært varm, men butikkens personale kunne ikke lastes for at foreldrene hadde valgt å ta med barna inn i en peisforretning, for deretter å overlate barna til egen lek mens de kjøpte ovn. I en salgssituasjon kunne det ikke være butikkpersonalets oppgave å følge med på i hvilken grad foreldre førte tilsyn med egne barn.

Når det gjaldt ulovfestet objektivi ansvar, anførte foreldrene at den varme peisovnen utgjorde en særlig risikokilde, slik den var plassert blant mange peisovner som ikke var i bruk. Når det ble fyrt i kun én av mange ovner, og de andre peisovnene var kalde, uten at det gikk an å se hvilken ovn som var varm, fikk den svært varme ovnen funksjon av å være en felle for kundene. Skadepotensialet var stort.

Fyr&Flamme bestred også at det forelå ansvar på ulovfestet objektivi grunnlag. En peisovn måtte regnes som en helt alminnelig innretning, og det var allment kjent at en ikke kan berøre glasset på

en ovn som det fyres hardt i. Butikken viste til at det ikke var inntruffet noen ulykker i løpet av de 25 årene som Fyr&Flamme hadde solgt peisovner. Butikken kunne derfor ikke sies å ha skapt en risiko ved å benytte en av peisovnene som varmekilde.

For det tilfellet at det forelå ansvar, fremholdt Fyr&Flamme at erstatningen måtte settes ned på grunn av foreldrenes manglende tilsyn med egne barn i butikken, og at Marte måtte identifiseres med foreldrenes egen uaktsomhet. Fyr&Flamme viste til at foreldrene hadde oppholdt seg i butikken en god stund før ulykken inntraff, og at de hadde passert den varme peisovnen uten selv å advare barna. Foreldrene var selv nærmest til å ivareta egne barn i butikken, og Marte ville ikke skadet seg dersom foreldrene hadde fortalt barna at de skulle holde seg borte fra ovnen, som foreldrene selv måtte vite at var svært varm.

Foreldrene avviste både at de ved egen uaktsomhet hadde medvirket til Martes skade, og at det kunne foretas noen form for identifikasjon mellom dem og eget barn. Helt kort viste foreldrene til at de selv kun hadde vært kunder i en peisforretning en helt vanlig lørdag ettermiddag, og at de hadde all grunn til å regne med at butikklokalet var trygge omgivelser for barna sine, ellers ville de aldri tatt med barna.

***

Om bord i ambulansen som rykket ut til Fyr&Flamme, for å ta seg av lille Marte, var den nyutdannede ambulansemedarbeideren Lars Holm. Lars var ute på sitt aller første oppdrag, og veldig spent. Så spent var han at da de ankom Fyr&Flamme, glemte han helt å utløse stiggjettet fra bilen. I avstigningen fra ambulansen, trakk Lars forkjært, og pådro seg et komplisert ankelbrudd. Høyden fra bilgulvet og ned til bakkenivå var 53 cm.

Lars krevde erstatning fra ambulansens forsikringsselskap, Trøst. Han viste til bilansvarslovens regler, og mente at avstigning fra kjøretøy var omfattet. Det var en betydelig nivåforskjell mellom bilgulv og bakkenivå, og dette var årsaken til ankelbruddet.

Trøst bestred ansvar, og viste til at det var Lars' egen uaktsomhet som hadde ført til skaden. Stigbrettet på ambulansen skulle rutinemessig vært utløst før avstigning fra bilen, og dette var grunnen til at Lars hadde tråkket forkjært. Ambulansens utforming var derfor uten betydning, og skaden kunne ikke ses som realisering av de faremomenter som bilansvarsloven er ment å verne mot.

Drøft og avgjør de spørsmålene som oppgaven reiser.

Del 2: Teori (Antatt tidsbruk to timer):

Gjør rede for reglene om tilbakekallelse av tilbud og aksept, inkludert tilbakekallelse re integra. Reglene i angrerettsloven og kjøpsrettskonvensjonen skal ikke omtales.

***

Oslo, 7. mai 2019

Tone Sverdrup

Faglig eksamensleder